Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

Халқ сўзи

Газета 1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

5 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА № 174 (425). 1992 йил

Сотувда эркин нархда

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИНИМ ИСЛОМ ҚАРИМОВГА

Сизни ва Ўзбекистон халқини Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг бир йиллиги билан қутлайман.

Ўтган йилнинг унутилмас жиҳати шу бўлдики, Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги муносабатлар, халқларимиз ўртасидаги мавжуд тарихий ва маданий алоқалар янада кўпроқ ривожланди. Шу алоқалар ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик янада мустаҳкамланишига ишонаман.

Ўзбекистон Сизнинг муносиб раҳбарлигингизда, замонавий демократия принципларига асосланиб, чинакам миллий давлат барпо этишига имоним комил. Шу тарихий кунда, сиз жаноби олийларига ва қардош ўзбек халқига соғлиқ, бахт ва фаровонлик тилайман.

Сулаймон ДАМИРАЛ,
Туркия Бош вазири.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ ҚАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллиги эълон қилинган куннинг бир йиллиги муносабати билан Сизга шахсан ўз номимдан, шунингдек немис халқи номидан мамлакатингизнинг омон-эсон ривожланиши ва унинг фуқароларининг бахтли келажагини тилаб билдирилган энг яхши истакларни йўллайман. Шарқ билан Ғарб ўртасидаги қарама-қаршилик бартараф этилганлиги, шу туфайли Ўзбекистон халқи мустақилликка эришганлиги иккала давлатимиз ўртасидаги муносабатларни йўлга қўйиш истиқболларини ҳам очади.

Рихард Фон ВАЙЦЗЕККЕР,
Германия Федератив Республикасининг Президенти.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ ҚАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Биринчи миллий мустақиллик кунингиз муносабати билан шахсан ўз номимдан, шунингдек, Австралия ҳукумати ва халқи номидан Сизга, ҳукуматингизга ва Ўзбекистон халқига зўр мамнуният билан қутловлар йўллайман.

Иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар келгусида равнақ топиб, тобора мустаҳкамланиб бораверишига аминман.

Билл ХЭЙДЕМ,
Австралия генерал-губернатори.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ ҚАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришган куннинг бир йиллиги муносабати билан Сиз жаноби олийларига ва Сиз орқали ўзбек халқига қизғин байрам қутловларимизни йўллайман.

Хитой халқи билан ўзбек халқи ўртасидаги дўстлик томирлари қадим ўтмишга бориб тақалади. Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришганидан сўнг Хитой билан Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар янги ривожланиш босқичига кўтарилди, бу эса иккала мамлакатимиз халқларининг эзгу орзу-умидларига ва туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Халқларимиз ўртасидаги, Хитой билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари кун сайин ривожланаверишига тилакдошман.

Хитой Халқ Республикасининг Раиси
ЯН ШАН КУНЬ.

ШУКРУЛЛО, Ўзбекистон халқ шоири

БИРНИ КЎРИБ ФИКР ҚИЛ...

Шоирни шоир қиладиган унинг кечмиши, яъни таржимаи ҳолидир. Шоир азоблардан... озиқланади.

Бу масалада Шукруллонинг нолийдиган жойи йўқ — Шўро замонида у тортмаган азоб қолмади: вақтида унинг бўйнига «антисоветчи» деган ёрлиқ осилганди. Шоирнинг куни битмаган экан — Сталин турмаларидан ҳам тўрт мучаси бутун чиқиб келди.

Истиқлол — ойнинг ўн беши. Аввалги ўн бешни бошдан кечирган одам учун кейинги ўн беш — истиқлол янада қадрли. Зотан, бу шоирнинг каломида ҳам аён бўлиб турибди.

СУРАТДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва халқ шоири Шукрулло. Жанубий Қурия, Император саройи. 1992 йил, 20 июль.

«Оғир замонлар бўлди. Оғир бўлди».

Бу тўғри. Буни инкор этиб бўлмайди. Лекин қачон енгил бўлган? — деган ҳаққоний савол туғилиши ҳам табиий.

Туядан: «нега бўйнинг қийшиқ», деб сўрашганида «менинг ўзи қаерим тўғри», деб жавоб берган экан. Шунга ўхшаш бир ўйлаб кўрадиган бўлсак, ўзбек халқига илгари қачон рўшнолик бўлган. Қачон енгил бўлган.

Ҳозирги аҳвол ҳаммага аён. Ҳозир бировга ақл ўргатадиган замон эмас. Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил дегандек, хулоса чиқариш ҳар кимнинг ўз ақли ва инсофига боғлиқ бўлиб қолди.

Аммо собиқ совет ҳукуматининг қўл остида 75 йил яшаб, бошимизга не-не кулфатлар ёғилганда фақат шукр қилдигу, лекин фикр қилишдан маҳрум бўлдик. Нега бу бундай деёлдикми?

Ҳозир аҳвол оғир деймиз, нисбатан, бу ҳам тўғри. Аммо одамгарчиликдан бутунлай чиқиб гунг бўлиб яшаганимиз яхшимиди? Юрагингни ёзиб, бу нега бундоқ деб фикрингни айтсанг қамашарди, отишарди, уй-ичинг билан азиз ватанингдан жудо қилиб, антисовет, антипартийний деб Сибирга сургун қилишарди, хўш, бундан оғир хўрланиш борми инсонга?!

Инсоф билан айтганда, ҳозирги кунда ҳам одамларга осон тутиб бўлмайди. Лекин дўппини ерга қўйиб, бир фикр қилиб кўрайлик, собиқ совет даврида халқимизга қайси йиллари яхши бўлган? Қачон?

75 йил ичида миллатимиз бошидан нималар кечмади! У давр машаққатларини бошдан кечирмаган ҳозирги ёшлар бугунги қийинчиликларни ўзларига оғир олишлари, чидамсизлик қилишлари мумкин. Улардан гина йўқ. Ҳатто бугунги ҳаётимизга фақат нарх-навога қараб фикр қилувчи айрим кишилар ҳам, мустақилликдан нолишлари мумкин. Лекин 1922 йили Волга бўйида очарчиликдан одам одамни еди, деб Ленин ёзганини ўқиган коммунистлар буни яхши эслайдилар. Инкор этмасалар керак. 1937, 1950 йиллардаги қатағон, от, осларни кўрганлар мустақилликни қадрлай олмасалар, худо берган бу бахтга бепарво қарасалар, буни кечириб бўлармикан.

Инсоннинг қадр-қиммати фақат қорин билан ўлчанмайди-ку. Бир очликнинг бир тўқлиги бор. Аммо, хўрликни-чи? Қулликни-чи? Яқинда қўлимга бир ҳужжат тушди. Унда шундай дейилган:

«Мен шу дақиқадан бошлаб ўзимни «Миллий истиқлол ташкилотининг аъзоси ҳисоблаб, унинг ғалабаси учун жонимни ҳам, молу-давлатимни ҳам зарра бўйин товламасдан қурбон қилишга тайёрман. Унинг сирларини ошкор этмаслик учун бир қўлда Қуръон, бир қўлда қурол ушлаб, улуғ Тангри номи билан онт ичаман...»

Ё тавба! Бу гапларни ўқиб ҳаяжондан ёқа ушлайсан. Улар кимлар? Фақат молу мулки эмас, ҳатто жонидан ҳам кечишга рози бўлиб, бундай қасамёд қилганлар кимлар? Қандай муҳтожлик уларни бунга ундади? Мақсадлари нима? Нима керак бўлган уларга, нима талаб этардилар?

Улар...

1917 йилда ташкил топган Қўқон мухторияти большевиклар ва бошқа босқинчилар қирғинидан барбод бўлгандан кейин «Миллий иттиҳод» ташкилоти пайдо бўлади. Бу ташкилот 1922 йилдан кейин «Миллий истиқлол» номини олади. Бу ном ўзгаришининг сабаби, замирида аввал иттифоқ бўлмасдан, истиқлол учун курашиб бўлмайди, деган маъно бор эди.

1920 йилларда ичилган бу қасамёд жумҳуриятимизнинг мустақиллиги ва совет ҳамда рус империяси зулмидан қутилиш учун курашган Убайдуллахон, Минаввар қори Абдурашидов, Солимхон Тиллахонов, Азиз Лазиззодалар раҳбар бўлган «Миллий истиқлол» ташкилотигина эмас, балки, минглаб энг илғор ўзбек зиёлиларининг қасамёди эди. Қани улар? Бугунги истиқлол учун курашган, унинг қадрини жонидан ҳам афзал кўриб орзу қилганлар, жонини тикканлар қани?

Ҳа, улар учун миллат озодлиги, Ватан мустақиллигини кўришдан афзалроқ бахт йўқ эди. Бу йўлда бўладиган очарчилик ҳам, ўлим ҳам улар учун муқаддас эди! Мустақиллик учун улар ҳар қандай машаққатларга тайёр эдилар.

Тўқ бўлганда суюнма,
Оч бўларинг кўп бўлар.
Оч бўлганда куюнма,
Тўқ бўларинг кўп бўлар!

Очлик ўтади. Аммо улар инсон учун қулликдан тубанроқ ҳақорат йўқ деб курашганлар. Абдулла Қодирий ёки

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасида

Бензинфурушлар

ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИНИНГ НАРХЛАРИ ВА УЛАРНИ ТАШИШ ҲАҚИ КЕСКИН КЎТАРИЛИБ, ТУЗИЛГАН ШАРТНОМАЛАР БЎЙИЧА БОШҚА МИНТАҚАЛАРДАН ЁҚИЛҒИ-МОЙЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ ЎЗ ВАҚТИДА ЕТКАЗИБ БЕРИЛМАЁТГАНЛИГИ РЕСПУБЛИКА АҲОЛИСИНИ АВТОМОБИЛЬ ЁҚИЛҒИСИ БИЛАН ТАЪМИНЛАШДА КЕСКИН АҲВОЛНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРДИ

Шундай шароитда мавжуд ресурсларни тақсимлашда ва улардан фойдаланишда зарур тартиб ўрнатиш юзасидан шошилинч чоралар кўрилмоқда.

Шу билан бирга, кейинги вақтларда республика ҳукуматига республика Давлат нефть маҳсулотлари комитети тизими ходимлари, автомобилга ёнилғи қуйиш жойларининг хизматчилари бензин бериш тартибини қўпол равишда бузаётганлиги ва суиистеъмоллар ҳақида кўпгина шикоятлар тушмоқда.

Шу йил 23 август куни давлат назорати, Ўзбекистон Давлат стандартлари, Молия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги вакиллари, вазирликлар, концернлар ва бирлашмаларнинг мутахассислари ҳамда матбуот ходимлари иштирокида Тошкент шаҳри, Тошкент, Самарқанд, Сирдарё ва Жиззах вилоятларида ёнилғи қуйиш жойлари тўсатдан текширилди. Текшириш чоғида кўпгина ёнилғи қуйиш жойларига хос бўлган нуқсонлар ва суиистеъмоллар аниқланди.

Сирдарё вилоятида тартиб бузиш ҳоллари кўплиги аниқланди. «Сирдарёнефть маҳсулотлари» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарларининг ишга масъулиятсизлик ва бепарволик билан қараши натижасида уруш ва меҳнат ногиронларига ёнилғи берадиган 13-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларига икки ойдан кўпроқ вақт ичида бензин келтирилмаган. Гулистон шаҳридаги давлат автомашиналарига ёнилғи қуйишга мўлжалланган 1-сонли ёнилғи қуйиш жойида шахсий автомобилларга бензин сотилган, бу эса молия интизомини қўпол равишда бузишдир. 16-сонли ёнилғи қуйиш жойининг ходимлари ҳисобот маълумотларини яшириб қўйганлар. Текшириш чоғида бу ҳисоботлар ва бензин талонлари иситиш тизими ичига яшириб қўйилганлиги аниқланди. Мазкур воқеалар нопок ходимларнинг меҳнаткашлар ва давлат ҳисобидан бойлик орттираётганлигини кўрсатади.

Истеъмолчиларга ёнилғи сотиш тартиби қўпол бузилишига, суиистеъмолларга йўл қўйгани, ишни назоратсиз қолдиргани учун «Сирдарё нефть маҳсулотлари» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари С. Й. Йўлдошев, шунингдек Ховос ва Гулистон корхоналари ёнилғи қўйиш жойларининг бошлиқлари ва операторлари Ш. Орипов, Т. Нодиров, А. Маллаев, У Бозоров, К. Пардабоев, У. Икромов, У. Зойитов, Н. Нуриллаев, Х. Тоштемиров ва О. Каримназаровлар ишдан бўшатилди. «Сирдарё нефть маҳсулотлари» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Э. Ж. Жўрабоев хизмат сафарида бўлганлиги сабабли унинг шахсий жавобгарлиги масаласи сафардан қайтганидан сўнг кўриб чиқилади.

Тартибни бузиш ҳолларига доир материаллар тергов органларига топширилди. Сирдарё вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари ўртоқ М. А. Ибодуллаевга вилоят автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларидаги нуқсонларни бартараф этиш ва тегишли тартиб ўрнатиш чораларини кўриш таклиф қилинди.

Самарқанд вилоятидаги автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларида ҳам катта нуқсонлар аниқланди. Чунончи Самарқанд шаҳридаги 3-ёнилғи қуйиш жойида 3-сонли бензаколонкада моддий бойликларни асраш тартиби бузилиб, муҳр олиб ташланган, қолган иккита колонка эса носоз аҳволда. Операторнинг ҳисоб журнали саҳифалари йиртиб ташланган. Ишни моддий жавобгар шахсларга топшириш ва қабул қилиб олиш тўғрисидаги актлар йўқ.

Самарқанд шаҳридаги 20-сонли ёнилғи қуйиш жойида нефть маҳсулотларини ҳисобга олиш ва сарфига доир харажатлар, бензин нархи тўғрисидаги эълонлар йўқ. Текшириш чоғида 50 минг сўм (100 сўмлик) пул топилди, оператор бу пул кимники ва қаердан олинганини айта олмади. Бундан ташқари ана шу ёнилғи қуйиш жойларида қўшиб ёзишлар ва бошқа қўпол нуқсонлар аниқланди.

Мазкур нуқсонлар ва суиистеъмоллар «Самарқанд нефть маҳсулотлари» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбариятининг ишни назоратсиз қолдирганлиги ва тегишли чоралар кўрмаганлиги сабабли содир бўлди.

Тартибнинг қўпол бузилишига йўл қўйгани учун «Самарқанд нефть маҳсулотлари» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори С. С. Раҳимов, бош директорнинг ўринбосари Б. С. Маҳмудов, бош муҳандис И. Н. Туриллин, катта механик Р. С. Акопян, ёнилғи қуйиш жойининг бошлиғи И. Иброҳимов, Самарқанд нефть таъминоти корхонасининг операторлари Т. Неъматов, М. Нажмиддинов, Ф. Каримов ишдан олинди.

Тошкент ва Жиззах вилоятларидаги автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларида ҳам худди шунга ўхшаш нуқсонлар аниқланди. Тошкент районидаги 82, Келес шаҳридаги 32, Зафаробод қўрғонидаги 67, Қибрай районидаги 6, Тошкент шаҳридаги 48, Жиззах шаҳридаги 18, Пахтакор районидаги 23-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларида турли нуқсонларга йўл қўйилмоқда: бензин кам қуйиляпти, нархномалар, йўриқномалар ҳамда ёнилғи-мойлаш материалларини сотишни тартибга солувчи бошқа ҳужжатлар йўқ. Автомобилларга ёнилғи қуйиш жойларининг ходимлари тушган пулни вақтида топширмаётирлар, бензин мавжуд бўлгани ҳолда сунъий равишда танқисликни вужудга келтирмоқдалар, тунда эса оширилган нархларда сотмоқдалар —бир қанча ёнилғи қуйиш жойларида ёнилғи қуядиган колонкалар носоз. Аниқланган барча тартиб бузиш ҳоллари юзасидан айбдорлар жазоланди.

Давлат нефть маҳсулотлари билан таъминлаш комитетининг раисига тартиб бузишларни тугатиш, айбдорларни вазифасидан четлаштиришга қадар жазолаш, материалларни тергов органларига топшириш юзасидан шошилинч чоралар кўриш топширилди.

Ҳозирги вақтда тармоқдаги салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш чоралари ва бутун бошқарма тизимини тубдан қайта қуриш масалалари Вазирлар маҳкамасида кўриб чиқилмоқда.

«ХАБАРНОМА»—«ПРЕСС-БЮЛЛЕТЕНЬ»

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ДЕВОНИНИНГ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ҲАР ЧОРАКДА ЧИҚАДИГАН НАШРИ

Мазкур журналда Президент Фармонлари, давлат аҳамиятига молик муҳим ҳужжатлар, Президент фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи бошқа материаллар ва фотосуратлар бериб борилади. Бошқарув тизими барча бўғинларининг раҳбарлари, вазирликлар, концернлар, Президент Фармонларининг бажарилишини назорат қилувчи идоралар ходимлари, ҳуқуқшунослар, журналистлар, юқори ижроия ҳокимият фаолияти билан қизиқувчи ўртоқлар республиканинг барча алоқа бўлимларида ушбу журналга обуна бўлишлари мумкин.

Журнал индекси: 75453.

Бир йиллик обуна баҳоси: 233 сўм.

ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТЛАРИНИНГ

БАЁНОТИ

Сўнгги кунларда Тожикистон Республикасидаги вазият кескин тус олди. Сиёсий кураш мамлакатни фуқаролар уруши ёқасига келтириб қўйди. Қуролли тўқнашувлар натижасида қон тўкилмоқда, кўп одамлар, аввало оддий фуқаро ҳалок бўлмоқда. Конституциявий тузум, демократик ислоҳотлар катта хавф остида қолди.

Тожикистон ва МДҲнинг жанубий чегараси мунтазам бузилмоқда, шу чегара орқали яширинча кўп миқдорда қурол-яроғ ва ўқ-дори олиб ўтилмоқда.

Биз халқаро ҳуқуқ меъёрларига, инсонийлик ва ахлоқ қоидаларига амал қилиб, халқларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларининг абадийлигини, ҳамдўстлик мамлакатлари жанубий чегараларининг даҳлсизлигини, Тожикистон Республикасида давлатларимиз ва халқларимиз хавфсизлигига таҳдид соладиган, минтақадаги сиёсий барқарорликни бузадиган фуқаролар уруши авж олишига йўл қўйиб бўлмаслигини маълум қиламиз.

Биз Тожикистон Республикаси ҳукуматини ҳамда сиёсий гуруҳларнинг раҳбарларини юз берган вазиятда ҳам ўз мамлакатларидаги, ҳам бутун минтақадаги аҳвол учун зиммаларидаги масъулиятни чуқур англаб ҳаракат қилишга даъват этамиз.

Табиийки, мамлакат келажагини Тожикистон халқининг ўзи белгилашга ҳақлидир. Айни пайтда мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштиришда қардош тожик халқига кўмаклашиш, унинг мустақиллиги ва ҳудудий яхлитлигини мустаҳкамлаш, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги жанубий чегараларининг хавфсизлигини таъминлаш учун барча зарур чораларни кўришимизга ҳеч кимда шубҳа бўлмаслиги керак.

Биз қардош Тожикистон Республикаси халқига мурожаат қилиб, мамлакатда тинчликни, фуқаролар тотувлигини, барқарорликни тиклаш учун бор кучини сарфлашга чақирамиз.

Қозоғистон Республикасининг Президенти
Н. А. НАЗАРБОЕВ,

Қирғизистон Республикасининг Президенти
А. А. АКАЕВ,

Россия Федерациясининг Президенти
Б. Н. ЕЛЬЦИН,

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. А. КАРИМОВ.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Иқтидорли журналист, «Халқ сўзи» газетасининг Сурхондарё вилояти бўйича махсус мухбири Тожиддин РАЗЗОҚ Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг бир йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг «Фахрий ёрлиғи» билан тақдирланди.

Таҳрир ҳайъати ва жамоамиз номидан ҳамкасбимизни юксак мукофот билан чин кўнгилдан муборакбод этиб, ижоди ва ҳаётида муваффақиятлар тилаймиз.

«Халқ сўзи» ижодий жамоаси.

ШУКРУЛЛО, Ўзбекистон халқ шоири

БИРНИ КЎРИБ ФИКР ҚИЛ...

1.

(Боши 1-бетда).

Чўлпонлар 30-йиллардаги халқнинг очлигидан нолиб қамалганми? Жонларини қурбон қилганлармми? Сибирга йиртиқ чопон Ғофуру Йўлчиларгина сургун қилинганмиди?

Шу кунларда кўчада бировни биров туртиб кетса ҳам демократия йўқ, демократияга суиқасд қилиняпти, дегувчилар топилади. Бу ҳам етмиш беш йиллик гунгликдан қутилганимизнинг белгиси. Ўзбекистоннинг ҳам тили чиқа бошлади. Албатта, бир одамнинг ҳам ноҳақ жабрланиши адолатсизлик. Ачинарли. Лекин қанча-қанча ўзбек фарзандлари отилиб кетганда бу нега бундай, деб фикр қилганмизми? Дардимиз ичимизда гунг бўлиб яшаган ўша замонлар ҳозиргидан яхшимиди? Энди бир фикр қилиб, қиёслаб кўрайлик.

Мен қамоқни ҳам, очликни ҳам кўрган одамман... Меҳнат қилиб бир амаллаб қорнимни тўйғизганман. Аммо ўзимни ўтга-чўққа минг урмай, бугунги эркинлик, бугунги мустақилликка етмоғим иложсиз эди. Ҳозиргидек фикр қилишнинг имкони қаёқдайди.

О, у тутқинлик... Рус империясининг зулми... Қанча-қанча бегуноҳ тўкилган қонлар. Етим қолган гўдакларнинг ноласи. Ҳаёт тотини тотолмай, умр бўйи эрининг фироқида куйиб, бева қолган ёш-ёш жувонларимизнинг қилган ноласими, бу кунларга худо бизни етказди.

Мустақилликка эришганимизга бир йил тўлди. Байрам — муқаддас байрам! Мустақиллик! Ахир, инсон эрки, унинг бахти ҳам шу мустақилликда мужассам-ку! Мустақиллик учун бўлган қонли курашлар бу яқин йилларда — 1917 ёки 37-йилларда бошланган орзу эмас. Бу кунларга етгунча озмунча қонли йўллар босиб ўтилдими?

Куни кеча 1865 йилда генерал Черняев бошлиқ рус аскарларининг Тошкентни босиб олишига қарши курашда қатнашган юксак мартабали бир неча тошкентлик сиймолар қатори узоқ Томскийга сургун қилиниб, ўша ерда вафот этган Мулла Солиҳбек охун додхоҳнинг 180 йиллик хотираси нишонланди. Айрим асарларда кўрсатилганидек, Сибирга сургун қилинганлар йиртиқ чопон Ғофуру фақат Йўлчилар эмас, балки, Солиҳбой додхоҳдек эл ичида эътиборли, ўта мулла, молу мулкидан кечиб, истиқлол учун курашган бадавлат одамлар ҳам бўлганлар.

Истиқлол учун кураш тўхтаган вақт бўлган эмас! Рус империясининг босқинчилик зулми ортиб борган сари мустақиллик учун кураш ҳам авж ола берган. Бегуноҳ қонлар тўкила берган.

Мен шу ўринда ҳали ҳеч кимга маълум бўлмаган ва ҳеч қандай ҳужжатларда қайд этилмаган, фақат ўзимга аён бўлган ўз ички дунёимни, бугунги мустақиллик учун авлодларимиз қандай курашганларининг исботи сифатида айрим далилларни газетхонларга ошкор қилмоқчиман.

Менинг Лев Толстойдек буюк ёзувчига хат ёзиб, хат олган Убайдуллахон деган (давлат ҳужжатларида Убайдуллахўжа Асадуллахўжаев дейилади) холаваччам бўлган. Бу буюк зот миллатга манфаатдор нима иш бўлса ҳаммасини қилган. 1914 йилда Маҳмудхўжа Беҳбудийнинг «Падаркуш» асарини саҳналаштирган. «Садоий Туркистон» газетасини ташкил қилиб, ўзи муҳаррир бўлган. 1917 йилда Қўқон мухториятида вазир бўлган. Совет ҳукумати даврида эса бир йил, ярим йили озодликда ўтган бўлса, қолган бутун умри қамоқда ўтган. 1937 йилда қамоқ муддатини битириб келиб орадан бир йил ўтмай, 1938 йилда яна қамалди. Бир йилгина озодликда бўлган даврида ҳам тинч туролмай, ўша даврларда кўпчилик ўзбек ёзувчиларига яхши таниш бўлмаган америқолик ёзувчи Киплингнинг «Маугли» асарини ўзбек тилига таржима этиш билан шуғулланади. 1900 йилларда Саратовдаги Адлия институтини битириб, адвокат бўлган одам нега Шекспирни эмас ёки Толстойнимас, ҳайвонлар дунёсига алоқадор асарнинг таржимаси билан қизиқади, деган савол туғилади. Бу асарни таржима қилишдан мақсад нима? Нимани назарда тутган эди? Юқорида айтилганидек, Убайдуллахўжа миллат манфаатига алоқадор нимаики иш бўлса, ҳаммасига бош қўшган, ҳаммасига жон куйдирган.

«Маугли» асарини таржима қилганда ҳам у фақат шу мақсадни кўзда тутган. Сиртдан қараганда, бу асар инсонлар тақдирига ҳеч қандай алоқасиз, фақат ҳайвонлар ҳаёти ҳақида ёзгандек туюлади. Аммо ҳайвонлар орасида эса, қатъий бир интизом, қатъий қонун, унга бўйсуниш бор эди. Гарчанд, у ерда кучсизлар кучлиларга итоат этса-да, аммо эркинлик ҳам, адолат ҳам бор эди. Маугли вояга етгандан кейин унинг ўз авлодига қайтишига монелик бўлмайди, ўз эркига қўйиб юборилади.

Убайдуллахўжа бундан бир қонуншунос, адвокат сифатида ўзига хулоса чиқариб, ҳайвонлар оламида шунчалик қонунга бўйсуниш, эркинлик бор-у, совет ҳукуматида нега шунчалик ҳам қонунга амал қилиш йўқ; Маугли ўз жинсига, ўз эркига қўйиб юборилди, нега совет ҳукумати, ўз қўл остидаги жумҳуриятларни ўз ҳолига қўймайди, Ўзбекистон бундай эркинликка қачон чиқади, қани қонунга амал, қани адолат? — демоқчи бўлади. Убайдуллахўжа бу асар таржимасига қўл ураркан, менинг тутқун халқим, шу ҳайвонлар ҳаёти сизларга ибрат бўлмайдими, деган хулосани ҳам кишилар онгига сингдиришни ният қилганди.

Шу улуғ зотларнинг ҳаёти бизларга ибрат бўлмайдими? Бир фикр қилиб кўрайлик.

Убайдуллахўжа тоифа одамлар нима иш қилмасин, нимани ўрганмасин, рус ҳокимлигига қарамликдан қутилиш, фақат мустақилликка эришишни мақсад қилиб қўйганлар. Мустақилликка етишганимизда қани энди улар? Улар қамоқларда йўқ бўлиб кетдилар. Ҳа, улар Амир Темур, Бобурдек буюк, билимдон авлоднинг меросхўрлари бўла туриб кимларгадир қарам, оёқ-қўлларида кишан билан дунёдан бехабар, ўз буюк маданиятлари моддий ва иқтисодий ривожланишлардан маҳрум ҳолда яшашни ўзларига ор, ўлимдан қаттиқ ҳақорат деб билганлар. Улар мустақилликни ривожланиш, маданият, бутун бойликларнинг асоси деб билганлар.

Убайдуллахон 1908 йилда, Саратовда ўқиб юрган пайтларидами, ёки ўқишни тугатиб Тошкентга қайтиб келганидан кейинми, аниқ билмадим, Лев Толстойнинг «Ёмонликка ёмонлик қилмаслик» ғоясига қарши чи-

2.

қиб, унга мактуб ёзади. Ҳа, бу шунчаки ёзилган хат эмасди. Бунда ҳам ўз миллати тақдири, миллат манфаатини назарда тутган эди. У ўзича унча-мунча кишининг ҳаёлига келмайдиган, яъни чор Русияси Туркистон халқларига зулм қилаберсин, уларни талаб, эзаверсин, сизлар эса, қаршилик кўрсатманглар, индаманглар, мустақиллик талаб қилманглар, демоқчимисиз! деган хулоса чиқарганди. У бу мактубни ёзганда 24—25 ёшли навқирон йигит эди. Лев Толстой эса, бу вақтда 80 ёшга тўлган мўйсафид, 90 жилдлик асарини ёзиб машҳур бўлган, дунёнинг тўрт тарафидан хатлар ёғилиб, ҳаммасини ўқиш ва уларга жавоб қилишга ҳам етарли фурсати йўқ бўлишига қарамай, туркистонлик ёш йигитнинг хатига вақт топиб, жавоб ёзишни ўзига муносиб кўради. Чунки, Убайдуллахон Толстойнинг дунёқараши, унинг ҳаёт йўналишига алоқадор бўлган жуда муҳим масалани кўтарганди.

Убайдуллахон акамнинг боласи бўлмаган, умри қамоқда ўтган. Миллат, мустақиллик учун курашиб ўлиб кетган. Бундайлар учун ўз ватанини мустақил кўришдан муқаддасроқ нарса бўлмаган. Бу йўлда ҳамма нарсадан воз кечган.

Мана, мустақиллик учун жон куйдириш! Мана миллатни севиш!

МИЛЛАТ ИШҚИ

Халқимизнинг мустақиллигини ўйлаган битта Убайдуллахонмиди? 1865 йилда Солиҳбек додхоҳ нега Мурманскка сургун қилинди? Мустақиллик учун Акмал Икромов, Абдулла Қодирий, минглаб зиёлилар миллатчиликда, советларга қарши ҳаракатларда айбланганда-чи? Мақсад мустақиллик бўлмаганми? 1950 йилда Шайхзода, Ҳамид Сулаймон, Шуҳратларни қамаганда, уларни мустақиллик учун, Ўзбекистонни ажратмоқчи бўлганлар—пантуркистонлар деб айбламаганми?

Кўнгул, сен мунчалар, нега
Кишанлар бирла дўстлашдинг?
На фарёдинг, на додинг бор?
Нечун сен, мунча сустлашдинг?
Ҳақорат дилни оғритмас
Тубанлик мангу кетмасму?
Кишанлар парчаланмасму?

Қиличлар энди синмасму.

Тириксан, ўлмагансан,

Сен-да одам, сен-да инсонсан!

Кишан кийма, бўйин эгма,

Ки сен ҳам ҳур туғилгансан!

1922 йилда ёзилган Чўлпоннинг бу шеъри фақат Чўлпоннинг эмас, мустақиллик учун жонини қурбон қилганларнинг, ўзбек халқининг қалб ифодаси эди. Халқимиз бу орзусига етди. Аммо, мустақилликка эришганимизда, бу кунлар учун курашганлар қани?

Мустақиллик байрами олдидан қалбимда бир ҳасрат ва бу кунларга етганимдан бир қувонч билан уларни эслар эканман, авлодларимиз асрий орзу қилган, у жон бериб етолмаган, аммо худойи таоло икки қўллаб бизларга насиб этган тайёр бу мустақилликка нима хизмат қилдик, деган савол ҳаёлимдан ўтади. Уни ғараз ва ҳасад кўзларидан асраш, уни севиб мустаҳкамлаш учун жон куйдириб, қандай ҳисса қўшдик, деган ўй қалбимга беихтиёр тинчлик бермайди.

Ҳа, албатта, мустақилликка етдик, худо ўзи берди, деб тинчийдиган давр эмас. Ҳали тўсиқлар, кутилмаган фитналар!.. Ношукрлар-чи! Аммо бундай аҳвол фақат бизнинг жумҳуриятдами? Қачон яхши бўлган? деган саволга жавоб ўйларканман, кўнглим бирдан таскин топгандек бўлади. Босиб ўтган йўлларимни ҳаёлдан ўтказарканман, дилимда шукроналик ҳисси уйғонади.

Халқимизнинг энг бахтиёр, хотиржам яшаган йиллари қайси даврлар? Қийинчилик йилларини қўяберайлик. Чунки, у қийинчиликларга ўткинчи, яхши кунлар бўлади, деган умид билан қараб, ҳатто уруш йилларида бир буханка нон 250 сўм, ярим кило шиша банкадаги гуруч 160 сўм бўлганда ҳам чидаганмиз. Палов қилиш қаёқда. Тўқроқ одамлар гуруч ўрнида жўхорининг тегирмонда тортилган ёрмасини солиб, ўшанда ҳам тўяр-тўймас ош қила оларди. У вақтлар ҳозиргидан яхшимиди? Бу қимматчилик, унут бўлар деб, ўйлардик.

Ҳатто, 30-йиллардаги уч-тўрт очарчиликка, нон ўрнида кунжара еганларида ҳам, совет давлати ҳали ёш, оёққа туриб олар, деб бир неча йил сабр қилдик. Умид!.. Умид билан яшадик. Чидадик. Аммо алдандик. Халқнинг оғзи энди ошга тегиб, тинчлик замони бўлди, деганимизда 1937 йилги минглаб бегуноҳ одамларни қама-қама бошланди. Бунда қандай умид билан, нима деб чидаш керак эди? Чидамай илож бормиди?

Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил, дегандек ана энди бир фикр қилиб кўрайлик. У кунларни худо кўрсатмасин! Жиловимиз қўлимизда эмас эди, қул эдик. Мустақиллик муборак бўлсин, ўзбегим!

Бу гапларни кўп эшитганмиз, ҳозир зарурати борми, дейдиганларимиз ҳам йўқ эмас, тўғри. Аммо мен фақат халқимизнинг нақадар чидамли, нақадар сабрбардошли эканини эслатмоқчиман, холос! Ахир, халқимиз фақат очлик, йўқчиликка эмас, қамоқларга ҳам, хўрлик, бўҳтонларга ҳам чидаган эдику.

Очарчилик, адолатсизликлардан халқимиз тортган азоб-уқубатларни ёдга солишдан яна мақсад шуки, мустақиллик қадри-қимматини нархи-наво, ўткинчи қийинчиликлар билан ўлчаб, ношукрлик қиладиганлар йўқми? Баъзан ўзимни ўт билан сув орасида қолгандек ҳис қиламан. Баъзан, бу кунларга етишганимнинг шодлигидан уйқум қочса, аммо мустақилликдек бахтни ҳали ҳам ҳис қилолмаганларни ўйлаб, ажриққа ағанагандек ухлолмай чиқаман.

Совет империясига қарамликдан қутилиб, ўз эркимиз ўзимизга теккани муборак бўлсин, жафокаш халқим!

Совет давлатининг уруш, очарчиликсиз яшаган энг яхши даври қайси йиллари, 1960—1980 йилларимиди?

1966 йили халқимиз бошига кутилмаган офат келди. Тошкентда зилзила бўлди. Яна вайроналик, яна кўч-кўч бошланди. Тўғри, бу табиий офат. Тошкентни қайта қуришга турли шаҳарлардан, айниқса, Москва, Ленинграддан кўплаб ҳашарчилар кела бошлади. Хўш, оқибат нима бўлди? Оқибати шу бўлдики, Тошкент дўстлик, қардошлик шаҳри деган ном олди. Бўлган ўзгариш шу бўлди-ми? Негаки, бир қисм тошкентлик ўзбеклар юз йиллардан бери ота-бобоси яшаб,

3.

руслар Тошкентга киргач эски шаҳар деб аталадиган қисмида қандай яшаган бўлса, шундай қолаберди, бир қисми эса, шаҳар чекка-чеккасидаги тўқайзорлар, Қурбақаобод деб аталган ерлардан ажратиб олган жойларга қўлидан келганча иморат солсин, деб жўнатилди. Ўша вақтда бошлаган иморатларини ҳали ҳам қураётганлар бор. Бу энг яхши замонлар. Тошкентнинг янги қурилган кўп қаватли иморатларига эса ҳашарга келганлар ва Тошкентнинг асосан руслар яшайдиган янги шаҳар деб аталадиган қисмида турадиганлар кўчиб киришди. Қарабсизки, шундай қилиб, Тошкент қардошлик шаҳри, дўстлик шаҳри бўлди қўйди. Биз мустақиллик олгунимизча, шундай «саҳийлик» билан яшаб келдик. Нолидикми? Йўқ, дўстлик яшасин, дедик.

Тўғри, 70—80-йиллар ҳозиргидан тўқчилик бўлди. Лекин, 6 миллион тонналаб пахта етказиб, ўзимиз шу йиллари кўрпамизга астарлик тополмаганимиз наҳот эсдан чиққан? 90 фоиз хотинларимиз кам қон, дунёда болалар ўлими энг кўп республика Ўзбекистон, дея дод солганимиз, энг тўқ яшадик деган 80-йилларда эмасмиди? Орзу-ҳаваси у ёқда турсин, кийим-кечакка яраша ҳақ ололмай, қишлоқларда ўзини-ўзи ёққан қизларимизнинг доди қачон эди? Бундан уч-тўрт йил муқаддам пахта далаларининг заҳаридан гўдакларимиз мажруҳ туғилиб, аҳолининг ярмидан кўпи сариқ касали, жигар хасталигига мубтало бўлиб, қанча-қанча ширин жонлар ажалидан беш кун олдин нобуд бўлганларида ҳам нима чора, деб чидамадикми? Нима бўляпти, бизлар ҳам одаммиз-ку, пахтача қадримиз йўқми, касалликдан, заҳарлардан қирилиб кетаберайликми, дейдиган азамат топилдими? Партия, ҳукумат қаёққа қараяпти, истифо берсин, деб айтолдикми? Ўшанда ҳам пахта бахтимиз, пахта миллий ғуруримиз дейишдан ор қилмадик. Нега? Нимадан қўрқдик. Энди-чи!

Нега у ундай эмас, нега бу бундай бўлмаяпти, деб нолиганимизда ўтмишда қандай бўлганини ҳам эсласак инсофдан бўларди.

Тўғри, бир жиҳатдан халқимиз юз йиллар дардини ичига солавериб, қийинчиликлардан сабри-бардоши адо бўлган, сабр косаси тўлган эди. Шу кунларга етиб, ўз эркини ўз қўлига олиб мустақилликка етишганидан, ўз тақдирига ўзи эга бўлганидан хурсанд. Бу кунлар қаёқда эди?! Ташналикдан сабри битган одамнинг оғзига сув текканда, қувончидан шошиб, ҳовлиқиб тўкиб-сочиши, ҳатто тиқилиб қолиш ҳоллари ҳам бўлади. Аммо, мустақиллик бу худойимнинг шундай бир муқаддас, ҳамма осонликча етишиб бўлмайдиган бир марҳаматики, бунинг бир томчисини исроф қилиш гуноҳи азим. Худонинг қаҳрини келтиради. Лекин баъзан бу кунларга етганимизнинг ҳаддан ташқари қувончиданми, ё асрлар бўйи хўрлик, очликларни кўраберив сабр-тоқатимиз тамом бўлганиданми, бир-икки йиллик ҳозирги қийинчиликларга бесабрлик, баъзан билар-билмас ношукрлик қилаётганимиз ҳам ҳақиқат. Бундай вақтларда доно халқимиз «Олма пиш, оғзимга туш деган билан бўлмайди», деб таълим берган.

«НИМА ҚИЛАСИЗ, АВТОМАШИНАНИ ЁЗИБ, ЎҒИТ ҲАҚИДА ЁЗИНГ...»

Малайзиянинг пойтахти Куала-Лумпурда бўлган кунларимда Истана Негора номли қирол саройидаги тантаналар ҳамда юксак замонавий техника асосида қурилган телефон ва микротелевизорлар ишлаб чиқарадиган «Сапура» фирмасида бўлдим. Деярли хизматчиларнинг ҳаммаси юксак савияли, шу ерли хотин-қизлардан иборат эди. Иш шароити эса ҳавас қиладиган даражада юксак. Лекин менинг ҳаёлимни вақти-вақти билан кўпроқ банд қилган нарса қирол саройи ҳамда фирма номларининг Негора, Сапура деб аталиши бўлди. Булар ҳаммаси ўзимизда бор Нигорахон, Сапурахон деган номларни эслатарди. Маълум бўлишича, булар қироличаларнинг исмлари экан. Бу номларнинг қалбимга қувонч солган яна бир жиҳати шу эдики, бизларни бир-биримиздан ажратган масофа қанчалик олис бўлишига қарамай, динимиздаги яқинлик, номларимиз, тилимиздаги бундай ўхшашликлар, булар ҳаммаси тарихан яқинлик, ҳамма ерда авлодларимиз, ҳамма ерда ҳамдарду суянчиқларимиз борлигидан дарак бериб турарди.

Аёлларга кўрсатилган бунчалик ҳурмат-эътиборни Индонезияда ҳам кўриш мумкин эди.

Булар қувонарли. Аммо кўнгилни ғаш қиладиган жиҳатлар ҳам йўқ эмас эди. Хотинларга кўрсатилган бунчалик иззат-икром, техника ривожи, шаҳарларнинг киши ҳавас қиладиган даражада гўзаллиги, сени қанчалик қувонтирмасин, аммо Англия, Голландия босқинчилари қолдирган асрий асорат, айниқса, шаҳар чеккаларида ҳамон кўриниб турарди. Мен кўрган қишлоқлар кўзни қувонтирмайдиган даражада қаровсиз ҳолда эди. Ҳатто ачинарли ҳолда эди.

Менинг руҳимдаги бундай ўзгаришни сезган шоиртабиат ҳамроҳим менга: «Индонезия халқи қуллик ботқоғи остида кўмилиб ётган қон эди. Хазина эди. Ҳамма ёқни босиб кетган 300 йиллик ботқоқдан қисқа муддатда қутилиб бўладими?» деганди. Бу гап биз учун ҳам ибратли эди. Бизлар мустақиллик олганимизга қанча бўлди? Қуллик ботқоғи остида бизлар ҳам озмунча ётдикми? Нималардан айрилмадик?

Бундан икки йил муқаддам шундоқ кўриниб турган Афғонистонга бориш учун Москва орқали бир ҳафта йўл юрардик. Энди-чи? Термиздан ярим соатда борамиз. Чунки, энди мустақилмиз! Мустақил бўлдигу, лекин ўзимизнинг ўзбек учувчи йигитларимиз қани? Ҳарбий вазирликка ҳам эга бўлдик. Лекин миллий генерал, офицерларимиз етарлими? Бундан ўн йил илгари профессор куёвим автомобиль ҳақида ўзбек дорилфунуни талабалари учун ўзбек тилида дарслик ёзса, юқорига чақириб, сиз автомобиль ҳақида эмас, пахта, ўғит ҳақида ёзинг, бу ҳақда Москва, ленинградликлар ёзади, деб ман қилган эди. Шундай муносабатда қандай қилиб илмда, техникада ривожланиш мумкин эди. Куёвим ошкораликдан кейин тўртта дарслик чиқарди.

Янги автомобиль заводлари қуряпмиз, мутахассислар-чи? Юзлаб ташқи давлатлар мустақиллигимизни тан олди, алоқалар ўрнатилди. Хўш, дипломатлар, етук иқтисодчи-сиёсатчилар борми? Ўз касбининг усталари, моҳир милиция, ҳуқуқ ходимлари-чи? Булар қачон етишади? Уларсиз бу соҳадаги етишмовчиликларнинг ўрнини тўлатмай, тараққиёт, қийинчиликлардан қутулиш йўли борми?

Ҳозирги қийинчиликлар ҳақида гап кетганда, кўпроқ нарх-наво ҳақидаги гапларни эшитасан-у, аммо маънавий, миллий қашшоқ бўлиб қолганимизни ҳаёлдан қочирамиз. Жамият та-

4.

раққиётининг асосий омилларини ўйлашга сабримиз етмайди, шошамиз. Бундай даврлар энди ўтди. Шошма-шошарчилик, «ҳа, бўл»чилик, «давай-давай»чилик, планни бажар... Ҳамма соҳада баракани олган, ҳамма ишимиздаги ярим-ёртиликка олиб келган мана шу бажар-бажар, зўрлаш сиёсати эмасмиди? Қурилишдан тортиб, саноат-у қишлоқ хўжалигимиздаги сифатсизликлар, илмдаги ғўрликларгача совет давлатининг, ҳай баракаллачилик сиёсати натижаси эмасмиди! Совет империясининг ҳукмронлигидан қутилганимизга шукр қиламиз-у, аммо ўзимиз ундаги бундай нуқсонларни шу кунларда ҳам баъзан такрорланаётганлигини биламизми?

Митинглар, бақириқ-чақириқ, ҳайбаракаллачиликлар ҳозирги қийинчиликлардан қутилишнинг тўғри танланган йўли эмас. Ҳозирги энг тўғри йўл мустақилликнинг муқаддас эканини қалб ва ақл билан сезиш. Бунга зид иш тутиш хиёнат эканини англаш.

ҚУШБЕГИ ҲОЖИНИ ЧАҚИРТИРИБ...

Бизнинг бу кунларимизга ғараз кўзларини тикканлар ҳали озми? Бизнинг пахта, олтин, ширин-шакар меваларимиздан ажралиб қолганлар энди кимни эмишни билмай чинқираётгани йўқми? Ички мухолифларимиздан ташқари учқундан ўт чиқаришни истовчи ташқи хавф-хатар йўқ, дейсизми?

«Аргументи и факти» газетасининг шу йилги 28-сонида босилган хабарда «бизнинг уйимизга қуролланган одамлар бостириб киришди, улардан бири таниш эди, унга сен, кимларни ўлдирмоқчи бўлиб юрибсан, десам, у «ким менга пул бериб, фалончиларни отиб кел деса, унинг кимлигини менга аҳамияти йўқ, отиб кетавераман», деган жавобни қилганини ёзади. Мустақиллигимизнинг ҳам ҳали шундай ўқ отишга тайёр сотқинлари борлигига бепарво қараб бўладими?

«Душманим билан ҳисоблашишга йўл топа оламан, аммо худо дўстимдан асрасин!» деган гаплар ҳаёлимга келаркан, ўзимни истиқлол йўлида қурбон қилган буюк адиб Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романидаги Тошкент қушбегиси билан Юсуфбек Ҳожи ораларида бўлиб ўтган суҳбат беихтиёр эсимга тушади.

Кунлардан бир кун Тошкент қушбегиси Юсуфбек Ҳожини чақиртириб, «Ҳожи, Қўқон хони ҳаддидан ошиб кетди, Қўқонга юриш қилиб, таъзирини бериб қўймасак бўлмайди, нима маслаҳат берасиз», — деганда Ҳожи: «битта халқ фарзанди бўлатуриб, бир-биримизга қилич кўтарсак бўлмас», деб унинг фикрига қарши чиқади. Буни эшитган Қушбеги тилда раҳмат айтади-ю, аммо эртасига Қўқонга от солади. Буни эшитиб, ғазабдан тутаққан Юсуфбек Ҳожи алам билан, эй, аттанг, ўз халқига ўзи қилич кўтарган одамдан нима оқибат чиқади, бўлди бу ишларга энди бош қўшмаганим бўлсин, деган афсусини айтади.

Абдулла Қодирийнинг ўз романига бу гапларни киритиши албатта, бежиз бўлмаган. Бу гаплар ҳали ҳам ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ. Ҳали ҳозир ҳам, айниқса, бугунги кунда демократия баҳона ҳамма ўзича иш тутмоқчи бўлган бир пайтда, бу жуда ибратли. Жуда муҳим. Ҳаммамизга ибрат бўлмоғи керак.

Яқинда олий ўқув юртларида бўлган учрашувлардан бирида қулоғимга чалинган хунукроқ гап-сўзларга аниқлик киритиш мақсадида залда ўтирганларга савол ташлаб кўрдим.

— Пушкинни биласизларми, кимнинг шоири?

— Рус ёзувчиси.

— Навоийчи?

— Улуғ ўзбек шоири.

— Қаерда туғилган?

— Ҳиротда!

Ундай бўлса афғон шоири бўлмайдими?

— Йўқ. Ҳиротда туғилган бўлса ҳам миллати ўзбек-ку.

— Бобур-чи, у ким?

Биров буюк шоир, биров буюк саркарда, деб жавоб берди.

— У билан фахрланасизларми?
— Албатта.
— Қаерлик?
— Андижонлик.
— Демак, у ўзбек шоири эмас, андижонлилар шоири.

Залда баробарига йўқ, қаерлик бўлишидан қатъий назар, у ўзбек шоири, ҳаммамизнинг фахримиз, деган овозлар эшитилди. Ва, менинг бу саволларимдан мақсадимни англаган зал тўла талабалар қувонч билан чапак чалиб юбордилар.

Миллат орасига ола солиш, жоҳиллик уруғини сочиш, булар ҳаммаси буюк ўзбек халқини парчалаб ташлаш ниятида ғанимларнинг ғаразгўйлигидан бошқа нарса эмас. Бўлиниш, ноаҳиллик бу фақат айрим шахслар, бир гуруҳ одамларнинг шахсий шуҳрати учун қилинган тубанлик.

Элдан қут-баракани кўтариб, давлатни путурдан кетказадиган даҳшатли офатлардан бири ҳам — ноаҳиллик!

Муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов суҳбатларидан бирида:

— Ўзбек халқи тупроқ эмас, олтиннинг устида ўтирибди, бизда ҳамма бойлик етарли, аҳиллик бўлса, биздан бахтли халқ йўқ, — деган эди.

Ўз юртингда ўзинг хўжа бўлганинг, ўзингга бек, ўзингга шоҳ бўлганинг муборак, азиз халқим!

Ҳақиқий инсонлар бахтиёр онларида энг яқин дўстлари, энг яқин кишиларини эслайди. Қувончларини баҳам кўргиси келади. Мана, кеча республикамизда бўлиб ўтган муқаддас байрам — Мустақиллик тантаналари, қувончли онлари мен ўзимнинг ҳамкасб дўстларимни кўнглимдан ўтказдим. Мен мустақиллик берган бахтдан қанчалик қувонмай, аммо жон қўшнимиз Тожикистонда бўлаётган фожеалар, Гуржистондаги ўзаро қирғинлар мустақиллигимиз ҳақида жиддий фикрлашга ундарди. Доно халқимизнинг бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил, деган ҳимматини эслаб, истиқлолимизнинг бир йиллигини ҳар бир хонадонда, қишлоқ ва шаҳарларда шоду-хуррамлик, карнай-сурнай билан нишонлаганини кўриб, ҳам фикр қилардим, ҳам Тангрига минг-минг шукроналар айтардим.

Юртимизнинг бундай тинчлиги ва бу улуғ айёмга ўзининг ақли ва фидоийлиги билан унутилмас ҳисса қўшган муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов ҳаққига миннатдорчилик билан халқимиз дуо қиларкан, иншоолло, ижобат бўлур.

(Муаллиф қалам ҳақини «Халқ сўзи» обуна фондига ўтказишни илтимос қилди).

«ВАТАН ТАРАҚҚИЁТИ» ПАРТИЯСИ ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ТАШКИЛОТИ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИ ДЕЛЕГАТЛАРИНИНГ ВАТАНДОШЛАРГА, ПАРТИЯЛАР, ХАЛҚ ҲАРАКАТЛАРИ ВА ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Азиз ватандошлар! Шу кунларда Ватанимиз мустақиллигини энг табаррук байрам сифатида нишонладик — истиқлолимиз қадрини чуқурроқ англамоқдамиз, Ватан олдидаги муқаддас вазифа — мустақиллигимизни мустаҳкамлаш заруратини ҳис этмоқдамиз.

Қурултой делегатлари Сиз ватандошларни, партиялар, ҳаракат ва жамоат ташкилотларини Ўзбекистон мустақиллиги Куни билан муборак этадилар.

Ҳурматли ҳамюртлар! Ҳаммамиз ҳам жонажон Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнашини, бой-бадавлат бўлишини, жаҳоннинг обрўли мамлакатига айланишини, инсон қадр-қимматининг муносиб баҳоланишини, тинч-тотувликни, биродарликни истаймиз. Ана шу муштарак мақсадлар йўлида Сизларни бир ёқадан бош чиқариб, Ватан тараққиёти учун бирлашишга чорлаймиз.

«Ватан тараққиёти» партияси Ўзбекистон келажагини амалий фаолият билан таъминлашни ўз олдига асосий мақсад қилиб олди. Партия ўз сафларига ана шу мақсадни амалга оширишга қодир амалиётчи профессионаллар — ишбилармонлар, зиёлилар, жами Ватанга содиқ инсонларни бирлаштирган. Биз партиямиз ниятларига хайрихоҳ бўлган кишилар, ўзга партиялилар, халқ ҳаракатлари ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда ишлашга тайёрмиз. Биз шиорбозлик, митингбозлик, тартиббузарлик билан эмас, ақл-заковат, аниқ-равшан дастур билан иш юритамиз. Тинчлик, осойишталик, миллий тотувлик сиёсатига амал қиламиз.

Азиз ватандошлар! «Ватандин ортиқ ёр йўқ», деб бежиз айтмаганлар. Ватанни севувчи, уни эъзозловчи, юртимизнинг ҳар бир фарзанди Ўзбекистон тараққиёти учун амалий иш қиладиган давр келди. Агар биз бирлашсак, мавжуд иқтисодий ва маънавий тангликдан тезроқ чиқамиз ва улуғ Ўзбекистонимизнинг чинакам мустақиллигига эришамиз.

Мустақиллик айёмингиз муборак бўлсин, азиз дўстлар! Ёрқин келажак сари яхши ният билан майдонга чиққан Ватан фарзандларига омад ёр бўлсин.

«ВАТАН ТАРАҚҚИЕТИ» ПАРТИЯСИ ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ТАШКИЛОТИ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИ ДЕЛЕГАТЛАРИ.»

Ойнаи жаҳонда кўринг

Душанба, 7. IX

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Филча ва мактуб», «Маҳмадона». Мультфильмлар.
18.30 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ишбилармон кишилар».
19.50 М. Қориев. «Бир кеча достони». Теленовелла.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов куйлайди.
22.00 «Севги сароблари». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Физика. Электромагнит индукцияси.
11.00 «Кукурегу». Телефильм.
11.30 Жуғрофия. Ўрта Осиё ва Қозоғистон рельефининг асосий шакллари.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Маърифат фидойилари».
20.55 Кичик концерт.
21.15 «Лаҳза». Хабарлар.
21.25 «Азизим, меҳрибоним онам...». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 17.20, 20.20, 23.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Биринчи қон чиққунча». Бадиий фильм.
9.43 «Цирк майдонида қўтослар». Фильм-концерт.
10.20 Мультфильмлар: «Тулкилар қандай қилиб товуқлар билан дўстлашди», «Ксюша ва Компьюша ҳақида».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Бахтли тасодиф».
12.20 «Умид аргументлари».

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Ҳордиқ чиқаринг».
14.35 «Телемикст».
15.20 «Ён дафтар».
15.25 «Уолт Дисней таништиради...».
16.15 Болалар ва ўсмирлар учун телевизион кўрсатувлар III халқаро фестивалида. Жанубий Сахалиндан кўрсатилади.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали МДҲ мамлакатлари ягона ахборот маконини тузишга бағишланган программани таништиради.
17.55 «ТВ-Нева». «Россия фермери» I Бутунжаҳон ярмаркаси ҳафталиги. 6-кўрсатув.
18.20 «НЭП».
18.45 «Ўт қўювчи». Телевизион фильм-спектакль премьераси.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Спорт уик-энди».
20.40 «Ўт қўювчи». Телевизион фильм-спектаклнинг давоми.
«Янги студия» таништиради
21.10 «Бомонд».
21.25 «Федерико каталоги». Кўрсатув кинематографияда шахснинг роли ҳақида.
21.45 «Бироқ».
22.00 «ТУ-галерея».
22.30 «Вазият», «Оққуш».
23.00 Янгиликлар
23.25 «Қалбим». Телефильм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Оқ қарға».
8.35 «Ҳали англанмаган коинот».
9.20 Сиёсатшунос билан интервью. Ги Сорман. (Франция).
9.30 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Резидент Рихард Зорге». 1 ва 2-сериялар.
10.55 Ишдан бўш пайтингизда. «Қушлар биз билан ёнма-ён».
11.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.
12.20 Кундузги сеанс. «Кемадагилар, эшитяпсизми?». Бадиий фильм.

* * *

14.30 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
15.30 «Учинчи фаришта».
16.00 Янгиликлар.
16.15 Трансросэфир. «Ҳар ким ўзи учун танлайди...».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Болалар даврасида.
18.00 «Омад».
18.30 Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Осиё тароналари.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.30 Душанба куни детектив. «Бугуннинг аёли». Бадиий фильм.
20.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.02 Хабарлар.
21.20 «Эҳ, қўшниси тушмагурлар».
21.45 «Хонанда».
22.15 «Турнинет». Мусобақалар.

Сешанба, 8. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 Футбол. Ўйингоҳлардан лавҳалар.
7.35 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
8.15 «Севги сароблари». Бадиий фильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Топчумба». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қонун барчага баробар».
19.50 «Кабутарим» «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.00 Эстрада концерти.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Унутилмас сатрлар». Хўжа Аҳмад Яссавий.
22.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Информатика. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари фани ҳақида умумий тушунчалар.
11.00 «Меҳр излаб». Телефильм.
11.30 Кимё. Электролитлар.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
18.30 «Субҳидам».
19.30 «Қалбларга илиқлик бағишловчи уй».
19.50 «Шарқ лирикаси».
20.15 Долзарб мавзуларда суҳбат.
20.35 Мусиқий дақиқлар.
21.05 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
22.15 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Ўт қўювчи». Телевизион фильм-спектакль.
10.35 Футбол шарҳи.
11.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
11.20 «Будулайнинг қайтиши», Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Ён дафтар».
14.45 И. С. Бах. «Бранденбург концерти». «Виртуози Москви» камер оркестри ижро этади.
15.00 «Уолт Дисней таништиради...».
15.50 Япония телевидениесининг кўрсатувлари. «Роботлар мусобақаси».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Сочма олтин конлари» кўрсатувини таништиради (Беларусь).
17.50 Футбол шарҳи.
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Хемингуэй». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
22.00 «Фермата». Ахборот-мусиқий кўрсатув.
22.20 «Қора қути». «Ядро қуролининг сири». I-кўрсатув.
23.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Е. Смолянинова ижросида қадимий рус романслари ва қўшиқлари.
8.25 «Ўз-ўзингга режиссёр».
8.55 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман».
9.10 Кундузги сеанс. «Нозик оҳулар ўлими». Бадиий фильм.
10.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.00 Телебиржа.
11.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.

* * *

14.35 «Бадабоки». Мактабгача ёшдаги болалар учун кўрсатув (Франция).
15.05 Мульти-пульти. «Агар мен дадамнинг ўрнида бўлганимда».
15.15 «Рост» студияси. «Артзона».
15.45 Янгиликлар.
16.00 «Асил ҳолича».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Беҳаловат оила».
18.30 «Бир томчи сув учун». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Қўшиқлар китоби».
20.05 «Фосфор ҳалқаси».
21.00 Хабарлар.
21.20 «Сокинлик оламига саёҳат». Ҳужжатли фильм.
21.45 «Контейль».
22.30 Экранда Туркия киноси.

Чоршанба, 9. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Ботир Зокиров». Фильм-концерт.
8.05 «Ўзбекистон спорти». Таэквондо бўйича жаҳон биринчилиги мусобақаси олдидан.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Соябон — менинг ҳамроҳим», «Зангори филча». Мультфильмлар.
18.30 «Деҳқон хўжаликларида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Адабиёт элчилари».
19.55 «Дирижёр ҳикоя қилади».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Истиқлол йўли». Видеофильм.
21.50 «Чақноқ юлдузлар». Киноконцерт.
22.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Ботаника. Ўсимликларнинг табиатдаги аҳамияти.
11.00 «Шоирлар ҳиёбони». Телефильм.
11.35 «Қалдирғочлар баҳорда учиб келади». Бадиий фильм.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
19.40 «Рақслар, рақслар..».
20.30 «Ишбилармонлар».
21.10 «Нормандия-Неман». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 16.55, 20.20, 23.20— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм промьераси.
9.50 «Янги авлод танлайди».
10.40 А. Хачатурян. М. Лермонтовнинг «Маскарад» драмасига ёзилган мусиқадан сюита.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Будулайнинг қайтиши». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Уолт Дисней таништирада...».
16.05 Болалар ва ўсмирлар учун телевизион кўрсатувлар III халқаро фестивалида. Жанубий Сахалиндан кўрсатилади.
16.15 «Космик марафон».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «Око» студияси таништиради.
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Катта сайл». Телевидение оламида 60 дақиқа.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Хемингуэй». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
22.05 «Қора қути». «Ядро қуролининг сири». 2-кўрсатув.
22.45 Л. Власенко чалади (фортепиано).
23.00 Янгиликлар.
23.25 Япония телевидениесининг кўрсатувлари. «Японияning спорт анъаналари».
00.15 «Париж — Москва— Пекин» авторалиси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Асил ҳолича».
8.55 «Сиз яратган боғ».
9.25 Россиянинг телевизион театри. С. Коковкин. «Ёнимга кел». Телеспектакль.
10.40 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 71-серия.
11.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.
12.20 «Калит» кўрсатуви.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 «Арт-бизнес».

* * *

14.30 «Кузирхоним».
15.00 «Вариацияли мавзу». Гитарачи Анатолий Болотов чалади.
15.30 Христианлар учун кўрсатув.
16.00 Янгиликлар.
16.15 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Болалар даврасида.
18.00 «Поезд деразасидан кўринган манзара».
18.30 «Турк олами».
19.00 Хабарлар.
19.20 «Айвон».
20.10 «Қайноналар».
21.00 Хабарлар.
21.20 Мусобақа.

Пайшанба, 10. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 Футбол. Ўйингоҳлардан лавҳалар.
7.35 «Танбур». «Ўзкинохроника» премьераси.
8.05 «Пўлат ва Баҳор». Бадиий фильм.
9.20 Камер куйларидан концерт.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичик дўстларимиз саргузашти». Мультфильм.
18.25 «Алифбо сабоқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Эл тинчлиги йўлида».
19.55 «Тилга эътибор...».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Нодира лирикаси». Шоира таваллудининг 200 йиллиги олдидан.
22.20 Футбол. Ўзбекистон биринчилиги. Олий лига. «Пахтакор» — «Навбаҳор» (Наманган). «Қибрай» ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. (ёзиб олинган).
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Биология. Биология фанининг ривожланишига Беруний ва Ибн Синоларнинг қўшган ҳиссалари.
11.00 «Мусиқа дарси». Телефильм.
11.30 Ўзбек халқи тарихи.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
18.30 «Табассум».
19.00 «Театр учрашувлари».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс».
21.30 «Тўртинчи доирадаги бир кеча». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 22.55— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Космик марафон».
10.30 «Мўъжизасиз-мўъжизалар.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Будулайнинг қайтиши». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.25 «Числосиз кун». Телевизион бадиий фильм.
12.55 «Кўршапалак». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Уолт Дисней таништиради...».
16.05 Болалар ва ўсмирлар учун телевизион кўрсатувлар III халқаро фестивалида. Жанубий Сахалиндан кўрсатилади.
16.20 Бизнинг мусиқий клубимиз. «Буратино таклиф этади». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Қизча ва масхарабоз». Мультфильм.
17.35 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 Фондаги сурат. «Грузия: август — сентябрь».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Европа плюс... ва плюс... ва плюс...». Телевизион бадиий фильм премьераси («Союзтелефильм» ҳамда «Театр» ижодий ишлаб чиқариш фирмаси).
21.35 Япония телевидениесининг кўрсатувлари. «Яланғоч қолганлар байрами».
22.20 Л. Штанько куйлайди.
23.00 Янгиликлар.
23.20 «Олтин Европа» фестивали.
23.50 Хоккей. Лига кубоги. «Динамо» (Москва) — МАСК. 2 ва 3-даврлар. В. И. Ленин номли Марказий ўйингоҳнинг кичик спорт майдонидан кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Сиёсатдонлар. А. Собчак.
8.30 Рақс марафони. Бал рақслари танлови. Европа программаси.
9.15 «Кечки салон» — эрталабки эфирда.
10.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.05 В. Степанов рус қўшиқлари ва романсларини куйлайди.
11.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.
12.20 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 72-серия.

* * *

14.25 «Россия — Япония: ҳамкорлик йўллари».
14.55 «Пилигрим».
15.55 Янгиликлар.
16.10 Кичик мусиқий кечалар. «Вертинскийни хотирлаб».
16.40 Эълонлар.
16.45 «Келинг, аниқлаб олайлик».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Ёшлар».
18.15 «Ислом маданият ёдгорликларида».
19.00 Хабарлар.
19.20 Концерт.
20.10 «Катта опа». Видеофильм.
20.55 Манзарали фильм.
21.00 Хабарлар.
21.20 Спорт.
21.50 «Бизнинг қўлларимиз».

Жума, 11. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Хотира билан суҳбатлар». Телефильм.
8.00 «Огарёв кўчаси, 6-уй». Бадиий фильм.
9.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Ором» чечаклари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Замин саховати».
19.50 Ўзбекистон халқ ҳофизи Жўрахон Султонов қўшиқлари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Долзарб мавзу.
21.15 «Ойдин кечалар». Ёшлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.15 «Армон». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ
17.05 «Насиба». Фильм-концерт.
17.45 Ўқитувчилар клуби.
18.25 «Хатларингиз асосида».
19.05 «Анна пенди».
19.15 «Иқтисодиёт ва ҳаёт» (рус тилида).
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.15 «Эдеп».
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан» ахборот кўрсатуви.
21.45 Кулги кечаси.
22.15 «Бефайз якшанба». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм.
9.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
9.50 «Алиса мўъжизалар мамлакатида». Мультфильм.
10.20 «Бизнинг мусиқий клуб».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Будулайнинг қайтиши». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
12.25 «Оила». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
12.50 «Кўршапалак». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 «Уолт Дисней таништиради...».
16.00 Болалар ва ўсмирлар учун телевизион кўрсатувлар III халқаро фестивалида. Жанубий Сахалиндан кўрсатилади.
16.20 «Марказ».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Максима».
17.55 «Инсон ва қонун».
18.25 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телевизион фильм премьераси. 9-серия.
18.50 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Детективлар клуби»да «Ҳеч қачон «Ҳеч қачон» деб айтма» америка бадиий фильми.
22.45 «Оқ капалак», «Сўзсиз воқеа». Катталар учун мультфильмлар.
23.00 Янгиликлар.
«ВИД» таништиради:
23.20 «Музобоз».
24.00 «Ҳордиқ чиқаринг».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Нота бене» студияси.
8.35 Ўз ишининг усталари. «Самойловнинг табассуми».
9.30 «М-трест».
9.45 «Россия учун мўътабар кунда...». Бородино жангининг 180 йиллигига бағишланган кўрсатув.
10.40 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 73-серия.
11.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.
12.20 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».

* * *

14.25 Телебиржа.
14.55 «Танаффус». Валерий Агафонов куйлайди.
15.10 «Ўхшаш дунёлар».
15.55 Янгиликлар.
16.10 «Жаноблар-ўртоқлар».
16.25 «Кичкинтой тили билан».
16.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 «Сезам» кўчаси.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.20 «Уолт Дисней санъати».
19.15 «Ҳар бир кун байрам».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.25 Концерт.
20.00 «Елгизлар». Видеофильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «К-2» кинозали. «Интервенция». Бадиий фильм.
23.10 «Аммо, лекин...».
23.40 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
00.10 Спорт хабарлари.

Шанба, 12. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Париларнинг кузги совғаси». Бадиий фильм.
9.20 М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг яккахони Мурод Соҳибов концерти.
9.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга — минг танга».
10.25 «Олам кўрки сиз билан». Публицистик кўрсатув.
11.25 «Ёшлик базми».
11.55 «Учрашув». Адабий кўрсатув.

* * *

18.00 «Ғаройиб саргузашт». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Мулоҳаза». Адабий асарлар — экранда.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Зебо, Зиёда ўйнар». Фильм-концерт.
21.30 Телевизион миниатюралар театри.
22.30 «Тараддуд». XI халқаро Тошкент кинофестивали олдидан.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ
11.00 Янгиликлар.
11.10 Мультфильмлар тўплами.
11.55 Болалар учун фильм. «Чавандозлар». 1-серия (рус тилида).
13.00 «Оба дурмуши». «Ҳосил-92».

* * *

17.05 «Ўзбекистоннинг ёш истеъдодлари» (рус тилида).
17.45 «Ғунча».
18.30 «Ашик айдин заминида байрам».
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.15 «Осиё овози». Концерт.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан» ахборот кўрсатуви.
21.45 «Едиген». Адабий кўрсатув.
22.45 Телеэкранда биринчи марта. «Болалик қасамёди». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.40, 20.20, 22.55— Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спорт-имконият».
8.00 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.15 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
8.40 «Бумеранг».
9.10 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.40 Тиббиёт сиз учун.
10.20 «Қойил».
11.20 «Останкино» концерт студиясида ёзувчи Э. Лимонов билан учрашув.
12.20 Экологик хроника.
12.35 Баскетбол. Европа чемпионлари кубоги. МАСК (Москва) — «Комадор» (Голландия).
13.05 Япония телевидениесининг кўрсатувлари. «Одам бадани: янги ҳаётнинг туғилиши».
14.00 Янгиликлар.
14.20 «Сиз бунга қодирсиз».
15.00 «Иккинчи воқелик». Телефильм премьераси. 2-фильм — «Ороллар».
16.05 Болалар ва ўсмирлар учун телевизион кўрсатувлар III халқаро фестивали. Жанубий Сахалиндан кўрсатилади.
16.25 «Сахий ўрмон». Мультфильм.
16.40 «Қизил квадрат».
17.20 «Ҳайвонот оламида».
18.00 «Енотлар». Кўп серияли мультфильм. 4-серия.
18.25 «Нобуд бўлган альпинист» ёнидаги меҳмонхона». Бадиий фильм.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Брэйн-ринг».
21.25 «Бу ўтли рақс».
22.20 «Граф харобаларидаги монологлар». Телефильм.
22.50 П. И. Чайковский». «Славянча марш». Россия миллий симфоник оркестри ижро этади. Дирижёр — М. Плетнев.
23.00 Янгиликлар.
23.20 Қўшиқчи Игорь Тальков хотирасига бағишланган кўрсатув.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 «Ибодатхона томон йўл».
8.00 Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан..
8.30 «03» кўрсатуви.
9.00 А. Битов ва М. Жванецкий —М. Зощенко ҳақида.

*

10.00—13.15

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Ҳамдўстлик» кўрсатуви.
«Бизнинг мирас» (татар тилида).
«Калейдоскоп».
«Дўстлар даврасида».

13.15 «Қандай яшаймиз?».
14.00 Кундузги сеанс. «Афсунгарларни ўғирлаш». Бадиий фильм.
15.40 «Бурда моден» таклиф этади.
16.10 «Винил чангалзорларида».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
16.40 Концерт.
17.30 Хабарлар.
17.45 Концерт.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.05 Ойнаи жаҳонда — премьера. «Ханусcен». Бадиий фильм (Венгрия, ГФР).
20.00 «Келинг, аниқлаб олайлик».
20.15 «А» программаси.
21.00 Хабарлар.
21.20 «Жанр излаб». Леонид Филатов.
22.55 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.

Якшанба, 13. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Мио болагинам, Мио». Бадиий фильм.
10.10 «Ўзбекистон спорти».
10.40 «Элга хизмат — олий ҳиммат».
11.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар».
12.10 Халқ севган достонлар. Бола бахши ижросида «Бозиргон» достони.

* * *

18.00 «Басат — паҳлавон». Мультфильм.
18.30 «Футбол майдонларида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Катталар учун мультфильм.
19.40 «Шодиёна таралган оқшом». Мусиқий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Олтин остона». Бадиий кўрсатув.
22.00 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қадрдон қирғоқлар». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ
11.00 Янгиликлар.
11.10 Мультфильмлар тўплами.
11.45 Болалар учун фильм. «Чавандозлар». 2-серия (рус тилида).
13.00 «Туркмен сеси». Тележурнал.

* * *

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
19.05 «Истеъдодли хўтик». Мультфильм.
19.15 «Кўҳитонг». Телефильм.
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Сибизғи». Мусиқий журнал.
20.35 «Новинки» киноклуби (рус тилида).
21.55 «Ир дестеи».

● «ОРБИТА IV»

5.15, 13.55, 20.55 — Кўрсатувлар тартиби.
5.20 Руҳни чиниқтириш.
6.20 «Спортлото» тиражи.
6.35 «Қизил томоқ». Мультфильм.
6.55 Янгиликлар.
7.30 Болгария фольклор жамоаларининг концерти.
8.00 Эрта саҳарлаб. «Глэдер оиласининг саргузашти». Кўп серияли мультфильм премьераси (Франция).
8.30 Япония телевидениесининг кўрсатувлари. «Қордаги олмалар».
9.00 «Тўс-тўполон». Мультфильм.
9.30 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
10.00 «Тонг юлдузи».
10.50 «Марафон-15».
11.40 Киноҳақиқатми! «Кубань казаклари». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.15 Кўп серияли илмий-оммабоп фильм.
15.15 «Саёҳатчилар клуби».
16.05 «Телелоция».
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Уолт Дисней таништиради...».
17.50 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 Я. Сибелиус. «Ғамгин вальс».
18.15 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
Якшанба кинокўрсатуви
18.55 Кино янгиликлари.
19.30 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Болалар» бадиий фильми. («Мир» кинофирмаси).
21.00 «Якунлар».
21.45 «Цунами». Н. Задорнов романлари асосида бадиий-публицистик фильм. Кўрсатувни М. Задорнов олиб боради.
22.45 Халқ куйлари.
23.00 Янгиликлар.
23.15 «Париж — Москва —Пекин» авторалиси.
23.45 «Монро ва Мадонна».
00.45 «Мюнхгаузен клуби». Дам олиш кўрсатуви.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.00 Хабарлар.
7.20 «Чашмалар».
8.00 «Хоҳ ишонинг...».
8.30 Теннис бўйича АҚШнинг очиқ чемпионати.
9.50 «Қироллиkдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм.

*

10.15—12.50
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Рангинкамон» (тожик тилида).
«Манбалар».
«Интерспорт».
«Ҳамкорлик».
«Сизни қутлаймиз».

*

12.50 «Дораэмон». Мультфильм премьераси (Япония). 1 ва 2-сериялар.
13.25 Россиянинг телевизион театри. Л. Пантелеев. «Амин-ман».
14.30 Спорт кўрсатуви.
14.55 Стас Намин маркази (Эс-эн-си) таништиради: «Сариқ сув ости қайиғи» клуби».
15.25 Голливуд классик фильмлари фестивали. «Декамерон тунлари». Бадиий фильм.
16.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.00 Турк енгил мусиқаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Юзма-юз».
18.30 «Денгиз юмушлари». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Манзарали фильм.
19.30 Мусиқа кечаси.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.15 Рақс марафони. Бал рақслари танлови. Лотин Америка рақслари программаси.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.20 «Пазар-92».
23.20 «Мавзу».
23.35 «Сурат».

*

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 4 сентябрь сонидан олинди.

Башоратнинг ҳақиқатга айланиши

МУДОМ БЕҒУБОР БЎЛСИН

Байрам кунлари Тошкент осмонида қуёш чарақлаб турди. Ҳолбуки, гидрометиорология хизмати ёғингарчилик бўлишини маълум қилганди...

БАЙРАМ байрамдек бўлсин, дея бежиз айтмаймиз. Тўғрида, йигирма бир миллионли халқ умрида биринчи марта энг қутлуғ байрамига шайланса-ю, бу ёқда ҳавога қора булут чиқиб, осмон қовоғини уюб ёмғир ёғиб турса, тантана татийдими. Аммо мустақиллик байрами куни шундай бўлишига бир баҳя қолганди...

Пойтахтда байрам тантаналари бошланишига беш кун қолганда гидрометиорология хизмати мутахассислари 30, 31 август кунлари Тошкентда ҳавога булут чиқиб, ёғингарчилик бўлишини комил ишонч билан маълум қилдилар. Табиат ўз қонунлари билан яшайди, аммо шундай деб қараб ўтираверишда ҳам ярамайди.

Ниҳоят, минтақада биринчи марта ғаройиб операция ўтказишга — булутларга сунъий таъсир этиб, Тошкент осмонини улардан тозалашга уриниб кўришга жазм этилди. Зудлик билан бош гидрометиорология хизмати бошлиғи В. Чуб, Ўрта Осиё гидрометиорология илмий-тадқиқот институти директори Н. Аксарин бошчилигида штаб тузилди. Вазирлар маҳкамаси ва Президент маҳкамаси вакиллари операция ишларини назоратга олдилар. Вазифа булутларга кучли таъсир ўтказиб, уларни Тошкент осмонига йўлатмай, барвақт ёмғир ёғдириш билан 40—50 чақирим кенгликда ҳавонинг очиқ бўлишини таъминлаш эди.

Режани амалга ошириш учун Қозоғистон Граждан авиациясининг Бурундай авиоотрядига қарашли иккита АН—30 ихтисослашган самолёти жалб этилди. Бош гидрометеорология хизмати, илмий тадқиқот институти, «Тошкент» аэропорти, Чирчиқ «Электрохимпром» бирлашмасининг ҳамма хизматлари ишни юқори аниқликда ташкил этиш ҳаракатида бўлдилар.

31 август куни вазият ўта масъулиятли ва тахликали бўлди. Ҳар ярим соатда булутга фаол таъсир этиш ишлари раҳбари, илмий-тадқиқот институти етакчи ходими Ғ. Раҳмонзодага талай маълумотлар келиб турди. У катта илмий ходим Б. Қодиров билан маълумотларни таҳлил этиб, икки самолёт ёрдамида булутларга таъсир ўтказиш йўлларини белгилаб борди. Ҳаво сийраклиги туфайли кислород етишмаслиги ва самолётлар тинимсиз силкиниб туришига қарамай, А. Абдукаримов бошчилигидаги махсус гуруҳ 10 соатлаб тинимсиз ҳавода бўлдилар ва зиммаларидаги вазифани сидқидилдан бажардилар.

Соат 15 ларга борганда қилинган саъй-ҳаракатлар самараси кўзга ташлана бошлади. 17 да эса Тошкент осмони булутлардан тўла форiғ бўлди. Биринчи операция муваффақиятли ўтди.

Маълумки, табиат фақат ўз қонунларигагина бўйсунади, қатъий амал қилади. Аммо бу сафар табиат ҳам рўйхуш берди. Бу ҳам мустақиллигимизнинг ҳалол ва чинакамлигидан далолат бўлса, ажаб эмас.

Шу ўринда махсус штаб ва булутга таъсир ўтказиш гуруҳи аъзоларининг байрам байрамдек ўтиши учун ўз ҳаловатларидан кечиб, ўн соатлаб самодан тушмай, булутлар билан «олишган»лари ҳурмати, уларга байрамни ўзбек халқи билан баҳам кўрган ҳамма хайриҳоҳ инсонлар номидан ташаккурлар айтиш жоиздир.

Фидойилар бор экан, мустақил Ўзбекистонимиз осмони мудом беғубор бўлғусидир.

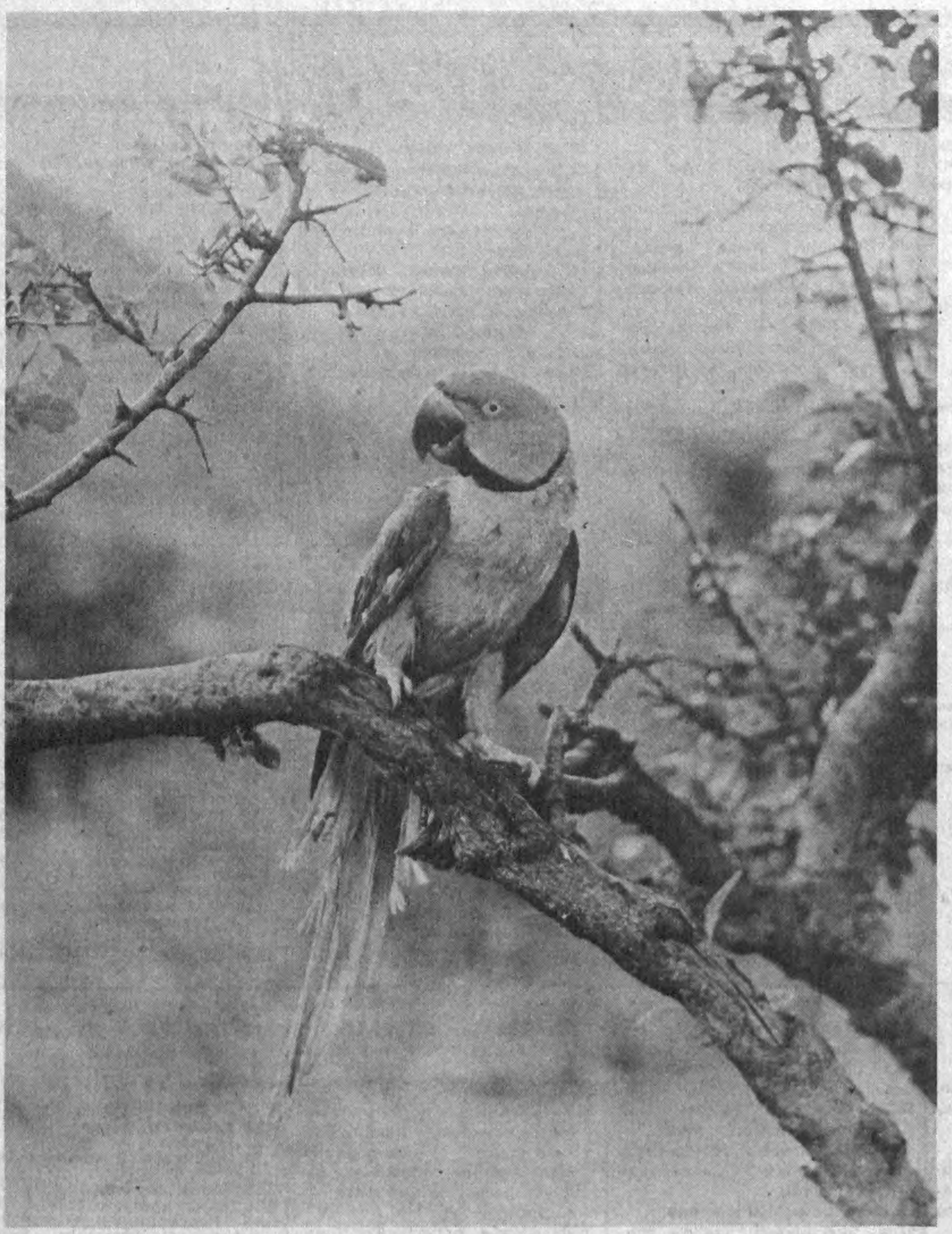

Мени қафасларда банди этасиз,
Сўзимни такрорла деб ўргатасиз.
Сўнг завқ-ла устимдан куласиз хандон...
Мен ҳам эрк фарзанди, билиб қўй инсон!

• *Матбуот ҳамиша эътиборда*

ТЎЙ ТЎЙГА УЛАНСА...

Байрам, тўй, хурсандчиликка, умуман яхши кунларга не етсин. Уларнинг ўрнини бошқа ҳеч нарса боса олмайди. Негаки, яхши кунларда одам кўнгли завқу-шавққа тўлади, ўзида келажакка умид ва комил ишонч ҳиссини туяди, яратувчилик ишининг унуми ошади...

1 сентябрь —Ўзбекистонимиз мустақиллигининг бир йиллик тўйи куни ҳар бир пайариқлик кўнглидан ана шундай ўй-фикрлар ўтди, десам муболаға бўлмас. Нафақат районимиз аҳли, балки барча ўзбекистонлик истиқлол тўйини тангрига шукрлар айтиб, ундан мустақиллигимиз абадий бўлишини сўраб, кўтаринки руҳ билан, ич-ичидан қувониб байрам қилганига ҳеч ким шубҳаланмайди, деб ўйлайман. Негаки, улуғ айём кунлари пойтахтнинг бош майдонидан тортиб, то олисдаги шаҳар ва қишлоқларда бўлиб ўтган тантаналар, улар қатнашчиларининг шод-хуррамликлари, умуман ҳар бир соат, ҳар бир дақиқа буни исботлаб турди.

Тўйга тўй уланса ундан ҳам яхши-да. Пайариқликлар яна бир қувонса арзигулик кун арафасида туришибди. Яқинда уларнинг севимли рўзномаларидан бири — районимизда чиқадиган «Пайариқ ҳаёти» газетаси 60 ёшга тўлади. Узоқ йўлни босиб ўтган, бошидан кўпдан-кўп гоҳ қувончли, гоҳ мураккаб дамларни кечирган бу воситаи робита том маънода районимиз кўп қиррали турмушининг солномасидир.

... У дастлаб 1932 йили ўзига хос иқтидор эгаси — журналист Қодир Обидов имзоси билан чиқа бошлаган. Ўша пайтлар шароит оғир, қийинчиликлар кўп эди. Шундай бўлишига қарамай Ғулом Асадий, Аҳад Турсунов, Аҳмаджон Нишонов, Маҳмуд Бобонов сингари қаламкашлар турли касб эгалари, халқ ҳаётини бўямай-бежамай кўрсатиш, адолат учун курашиш, рўзнома чинакам халқ минбари бўлиши йўлида илҳом билан меҳнат қилганлар. Районимиз аҳли учун севимли рўзноманинг 60 йиллик тўйи арафасида Нарзулла Мақсудов, Кўбай Пиримқулов, Марди Назаров, Сайди Умиров, Али Абулқосимов, Эгамқул Хўжақулов, Облоқул Усмонқулов, Абдимурод Исматов, Худойназар Ғойипов, Ҳасан Худойбердиев, Нормўмин Эгамназаров сингари қаламкашларни яна бир карра эслаб ўтмасам, адолатдан бўлмайди. Чунки газетанинг газета бўлишида юқорида номлари келтирилган ижодкорларнинг катта хизматлари сингган. Улар қаторида яна кўпдан-кўп фидойиларнинг исми-шарифларини айтиш мумкин.

Ҳамиша, ҳамма жойда, ҳар қандай жамиятда матбуот алоҳида аҳамият касб этган ва шундай бўлиб қолади. Жумладан, районимизда ҳам матбуот нашрларига эътибор ўзгача эмас. Инчунун, рўзнома таваллуди тўйига алоҳида тайёргарлик кўраётганимизни тасодифий ҳол деб бўлмайди. Ҳозирги иқтисодий мушкулликлар даврида қоғоз ва бошқа босмахона материаллари нархи, алоқа хизмати ҳақлари кескин кўтарилиб кетганлиги ҳеч кимга сир эмас. Шундай бўлишига қарамай ўз нашримизга ҳамма томондан кўмак бериш пайида бўлаётирмиз. Чунки районимиз қишлоқ хўжалигини, иқтисодиётини ривож топтиришда, одамларни, айниқса, ёшларни маънавий тарбиялашда, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида қўшаётган камтарин ҳиссасини, халқ хоҳиш-иродасини акс эттиришда рўзномамизнинг ўрнини ҳеч нарса босолмайди.

Қийин иқтисодий шароит бўлишига қарамай «Пайариқ ҳаёти» мунтазам равишда 5200 нусҳада чоп этилаётир. Бу эса унинг ҳаётда ўз йўлини топганидан, ижобий ёки салбий бўлишидан қатъий назар турмушдаги воқеа-ҳодисаларни ҳаққоний ёритаётганидан ва энг муҳими, аҳоли ўртасида ўз обрўйига эгалигидан далолат. 60 ёшинг қутлуғ бўлсин, қадрдон рўзнома!

Эрдош АҲАДОВ,
Пайариқ районн ҳокимининг биринчи муовини, юбилейни ўтказиш комиссияси раиси.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

ТУРКШУНОС олимларнинг Қозон шаҳрида бўлиб ўтган халқаро анжуманида АҚШ, Туркия, Япония, Хитой, Канада, Австралия сингари олтмишдан зиёд мамлакатлардан келган йирик олимлар билан бирга Нукус Давлат муаллимлар тайёрлаш олий илмгоҳи профессорлари Қўнисбой Камолов ва Қутлимурод Қўшжонов ҳам қатнашдилар. Қўнисбой Камоловнинг «Ҳозирги босқичдаги қорақалпоқ тилининг функционал ривожланиш муаммолари» ва Қутлимурод Қўшжоновнинг «Қорақалпоқ адабиётини даврларга бўлиш ҳақида» қилган маърузалари илмий далилларга бойлиги, чуқур ва асосли мулоҳазалари билан анжуман қатнашчиларида яхши таассурот қолдирди.

М. АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон республикасининг 1992 йилги 12 фоизли ички ютуқли заёмининг биринчи тиражида 250000 сўмлик бош ютуқ эгаларини ва барча ютуқли заём эгаларини табриклаймиз !!!

Жамғарма банки

Навбатдаги тираж 30 сентябрда Урганч шаҳрида ўтказилади.
Заём облигацияларини сотиб олишга шошилинг !
Бош ютуқ сизга насиб этиши мумкин.
Заём облигациялари Жамғарма банки, Агросаноат банки , Ўзсаноатқурилиш банки муассасаларида эркин сотилмоқда .

Сиз 12 фоизли заём сотиб олиш билан Республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлашга ўз ҳиссангизни қўшасиз.

Омад ёр бўлсин !!!

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТ ВАЗИРЛИГИ БУШ ЛАВОЗИМЛАРГА МУТАХАССИСЛАР ТАНЛАШ МАҚСАДИДА

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

1. Бўлим бошлиқлари.
2. Шўъба мудири.
3. Бош мутахассис.

Олий маълумотли меҳнат бўйича иқтисодчи, ихтисослиги бўйича 5 йил иш тажрибасига эга бўлган мутахассислар қабул қилинади.

Танлов муддати эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилиши керак: Тошкент, 700011, Абай кўчаси, 4-уй, 408-хона. Телефонлар: 41-76-28, 41-78-22, 41-77-24.

БАНКДА ИШЛАШНИ ХОҲЛАСАНГИЗ!

Тошкент шаҳрида тахминан 1 октябрдан очиладиган Жаҳон банкининг Минтақа ваколатхонасида ишлаш учун малакали котиблар таклиф этилади. Танловда қатнашувчилар академик маълумотга эга бўлишлари, ёзув машинкасида, компьютерда ишлай олишлари, инглиз, ўзбек ва рус тилларини яхши билишлари керак. Бу соҳада ишлаб, тажриба орттирганлар афзалликка эга бўладилар.

Яхши иш ҳақи ва меҳнат шароитлари таклиф этилади. Даъвогарлар ўз аризаларини инглиз тилида ёзиб 7 сентябрга қадар қуйидаги манзилгоҳга юборишлари керак.

ДИҚҚАТ: Жаҳон банки, муҳтарам М. Асқаровга 700001. Тошкент шаҳар, Камол Ота Турк кўчаси, 6 (Киров кўчаси).

Ўзбекистон Истиқболини белгилаш Давлат Қўмитаси қошидаги иқтисод илмий тадқиқот илмгоҳи тугатилди.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

«Ўзшартномасавдо» уюшмаси жамоаси «Самарқандшартномасавдо» бирлашмасининг бошлиғи Асад Раҳматовга онаси **Ҳосият ХАСАНОВАнинг** вафот этганлиги туфайли чуқур таъзия изҳор этади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖУРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Карим БАҲРИЕВ, Эсргап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 21.40 № Г—356 тираж 28436. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.